

Schriftelijke statenvragen van de Statenfractie van de Partij voor de Dieren over dode vissen Oostvaardersplassen, ingediend op 21 september 2021, en de antwoorden daarop van het college van Gedeputeerde Staten zoals vastgesteld op 12 oktober 2021 (2853169).

1. *Is GS op de hoogte gesteld door Staatsbosbeheer over de recente vissterfte?*

Antwoord: Ja.

2. *Zo ja, vanaf welke datum wist GS hierover? Zo nee, waarom is GS hier niet van op de hoogte gesteld?*

Antwoord: De Provincie Flevoland werkt vanuit haar beleidsverantwoordelijkheid samen met Staatsbosbeheer en de partners Rijkswaterstaat en waterschap Zuiderzeeland aan het herstel van de waarde van het moeras voor de instandhoudingssoorten. Met het vaststellen van het Natura 2000-beheerplan door Provinciale Staten in 2016 was al helder dat als gevolg van de moerasreset het risico op vissterfte zou toenemen. Met de moerasreset vallen namelijk grote delen van het westelijk moerasgebied droog om rietherstel te laten plaatsvinden. In de planuitwerking zijn door Staatsbosbeheer diverse acties ondernomen om de vissterfte zo veel mogelijk te beperken. Gedurende de uitvoeringswerkzaamheden zijn Gedeputeerde Staten regelmatig op de hoogte gehouden van de werkzaamheden die onder verantwoordelijkheid van de partners Staatsbosbeheer en Waterschap Zuiderzeeland worden uitgevoerd. Omdat (het voorkómen en vóórkomen van) vissterfte blijvende aandacht heeft, is een datum niet te geven.

3. *Om hoeveel vissen gaat het?*

Antwoord: De exacte omvang is niet te bepalen onder meer doordat verreweg het grootste deel van het moeras ontoegankelijk is. Duidelijk is wel dat het om beduidend lagere aantallen gaat dan in 2019 en 2020.

4. *Wat is de oorzaak van deze vissensterfte? Heeft dit te maken met de moerasreset? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord: Jaarrond sterft vis door verschillende oorzaken. Door de moerasreset die in het kader van het door Provinciale Staten vastgestelde Natura 2000-beheerplan en Beleidskader Oostvaardersplassen wordt uitgevoerd is het risico op vissterfte zoals die nu is opgetreden toegenomen. Ten behoeve van deze moerasreset is namelijk de waterstand in het westelijk moeras verlaagd om de bodem van de Grote Plas te laten droogvallen. De geringe waterdiepte maakt dat het gevoeliger is voor weersextremen, zoals droogte en warmte.

5. *Heeft deze vissensterfte invloed op de waterkwaliteit? Zijn hiervoor monsters genomen? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord: Waterschap Zuiderzeeland monitort de waterkwaliteit op basis van maandelijkse metingen. Die metingen laten geen bijzonderheden zien.

6. *Wat gaat Staatsbosbeheer doen om meer vissensterfte de komende tijd te voorkomen? Bij de beantwoording van vragen uit 2019 werd bijvoorbeeld gesproken over preventieve beheersmaatregelen als het afvissen van de vissen en deze uitzetten in het Markermeer, welke beheersmaatregelen worden nu overwogen en waar hangen deze vanaf?*

Antwoord: Om grote vissterfte te voorkomen wordt sinds de zomer van 2019 door een beroepsvisser zoveel mogelijk vis weg gevangen. In 2019 en 2020 is er door een beroepsvisser in totaal meer dan 70.000 kg vis, grotendeels karper, gevangen en overgezet naar het Markermeer. Dit jaar (2021) is nog eens meer dan 35.000 kg karper gevangen. Het vangstsucces wordt sterk bepaald door het lage waterpeil in combinatie met de ontoegankelijkheid van het gebied. Door de ontoegankelijkheid van het moeras lukt het niet om alle vis weg te vangen en zal een deel achterblijven in enkele resterende poelen en sloten. Tevens is er in het moeras een afvoergeul en visput gebaggerd die, samen met een nieuwe vispassage bij de aflatstuw, aan vis de mogelijkheid heeft geboden om het gebied te verlaten.

PROVINCIE FLEVOLAND

Er zijn nog enkele locaties gesignaleerd waar genoeg water staat en waarbij de visser in de komende periode in gelegenheid is deze te bereiken om verder vis af te vangen. Er zijn geen beheersmaatregelen aanvullend op de bestaande voorzien.

7. *In 2019 zijn minstens 60.000 vissen, ondanks expliciete waarschuwingen en signalen vooraf, op een vreselijke wijze, o.a. gestikt door zuurstofgebrek, gestorven.*
- a) Er lijken nu weer grote aantallen vissen te zijn gestorven. Hoe kan dat en waarom heeft GS dit niet kunnen voorkomen?*
 - b) Waarom heeft GS geen of onvoldoende lessen getrokken uit de eerdere dramatische massale vissterfte?*
 - c) Welke lessen trekt het college nu wel?*

Antwoord: Vissterfte is om eerder genoemde redenen wel te beperken, maar niet te voorkomen. De lage waterstand die noodzakelijk is voor het herstel van de moerasvegetatie heeft onvermijdelijk dit risico tot gevolg. In het door Provinciale Staten vastgestelde Beleidskader Oostvaardersplassen wordt aangedrongen op het versneld uitvoeren van de moerasreset.

Gedeputeerde Staten is van mening dat momenteel door Staatsbosbeheer op een zo zorgvuldig mogelijke manier aan de werkzaamheden uitvoering wordt gegeven en maximale inspanning plaatsvindt om vissterfte als gevolg van die uitvoering tot een minimum te beperken. Vissterfte met een omvang als in 2019 vindt dan ook niet plaats mede door de inspanningen zoals beschreven onder punt zes.